

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 10ης Ιουνίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Άρθρο 49 ΣΛΕΕ — Ελευθερία εγκαταστάσεως — Φορολογική νομοθεσία — Φόρος εταιριών — Συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς — Κανονιστική ρύθμιση κράτους μέλους η οποία απαλλάσσει τα κεφαλαιακά κέρδη και, συνεπώς, αποκλείει τη δυνατότητα εκπτώσεως των κεφαλαιακών ζημιών — Εκποίηση εκ μέρους εταιρίας εδρεύουσας εντός κράτους μέλους των κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς συμμετοχών της σε θυγατρική εταιρία εδρεύουσα εντός άλλου κράτους μέλους — Κεφαλαιακή ζημία προκύπτουσα από συναλλαγματική ζημία»

Στην υπόθεση C-686/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Högsta förvaltningsdomstolen (Ανώτατο διοικητικό δικαστήριο, Σουηδία) με απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Δεκεμβρίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

X AB

κατά

Skatteverket,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, πρόεδρο τμήματος, J.-C. Bonichot (εισηγητή), A. Arabadjiev, J. L. da Cruz Vilaça και Σ. Λυκούργο, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η X AB, εκπροσωπούμενη από τον R. Persson Österman, advokat,
- η Skatteverket, εκπροσωπούμενη από τον A. Berg,
- η Σουηδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson και K. Sparrman, καθώς και από τους E. Karlsson, L. Swedenborg και C. Hagerman,

* Γλώσσα διαδικασίας: η σουηδική.

- η Δανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον C. Thorning και την M. Wolff,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze και J. Möller,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Banciella Rodríguez-Miñón,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους D. Colas και J.-S. Pilczer,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον P. Gentili, avvocato dello Stato,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Bulterman και M. Gijzen,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes και J. Martins da Silva, καθώς και από την M. Rebelo,
- η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Heliskoski,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον L. Christie, επικουρούμενο από τον R. Hill, barrister,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους W. Roels και J. Enegren,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 22ας Ιανουαρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 49 ΣΛΕΕ και 63 ΣΛΕΕ.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της X AB, εταιρίας σουηδικού δικαίου, και της Skatteverket (φορολογικής αρχής) με αντικείμενο την άρνηση της τελευταίας να χορηγήσει στην X AB έκπτωση λόγω συναλλαγματικής ζημίας, που προέκυψε από την εκποίηση συμμετοχών κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς σε θυγατρική εταιρία η οποία εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Το σουηδικό δίκαιο

- 3 Το άρθρο 13 του κεφαλαίου 24 του νόμου (1999:1229) περί φορολογίας εισοδήματος [inkomstskattelagen (1999:1229), στο εξής: IL] ορίζει την έννοια «συμμετοχή κατεχόμενη για επιχειρηματικούς σκοπούς» ως εξής:

«Ως συμμετοχή κατεχόμενη για επιχειρηματικούς σκοπούς νοείται η συμμετοχή σε ανώνυμη εταιρία ή συνεταιριστική εταιρία, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14 και εφόσον τη συμμετοχή κατέχει νομικό πρόσωπο (κατέχουσα εταιρία) το οποίο είναι:

1. σουηδική ανώνυμη εταιρία ή σουηδική συνεταιριστική εταιρία που δεν είναι εταιρία επενδύσεων,
2. σουηδικό ίδρυμα ή σουηδικό σωματείο και το οποίο δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί φορολογικών απαλλαγών του κεφαλαίου 7,

3. σουηδική τράπεζα καταθέσεων ταμειυτηρίου,
  4. σουηδική αλληλασφαλιστική επιχείρηση, ή
  5. αλλοδαπή εταιρία που έχει την έδρα της σε κράτος εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και η οποία αντιστοιχεί σε κάποια μορφή σουηδικής εταιρίας μεταξύ αυτών που αναφέρονται στα σημεία 1 ως 4 ανωτέρω.»
- 4 Το άρθρο 14 του ίδιου κεφαλαίου του IL προβλέπει τα εξής:

«Η συμμετοχή πρέπει να αποτελεί πάγιο στοιχείο του ενεργητικού και να πληροί κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Η συμμετοχή δεν πρέπει να αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεως στο Χρηματιστήριο.
2. Ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου για το σύνολο των συμμετοχών της κατέχουσας εταιρίας στην κατεχόμενη εταιρία αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 10 % των δικαιωμάτων ψήφου που αναλογούν στο σύνολο των μετοχών της τελευταίας εταιρίας.
3. Η κατοχή της συμμετοχής σχετίζεται με τη δραστηριότητα την οποία ασκεί η κατέχουσα εταιρία ή άλλη εταιρία που μπορεί να θεωρηθεί ότι συνδέεται με αυτήν βάσει σχέσεων ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων ή βάσει οργανωτικών σχέσεων.

[...]»

- 5 Το κεφάλαιο 25a του IL, σχετικά, ιδίως, με τις μετοχές που αποτελούν συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς, προβλέπει στο άρθρο του 5 τα εξής:

«Το κεφαλαιακό κέρδος λαμβάνεται υπόψη για φορολογικούς σκοπούς μόνο στις περιπτώσεις που διαλαμβάνονται στο άρθρο 9. [...]

Κεφαλαιακή ζημία μπορεί να εκπέσει μόνον αν πρέπει να ληφθεί υπόψη για φορολογικούς σκοπούς ένα αντίστοιχο κεφαλαιακό κέρδος. [...]

- 6 Δυνάμει του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 9 και 18 αυτού του κεφαλαίου 25a, κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα του άρθρου 5 του εν λόγω κεφαλαίου, τα κεφαλαιακά κέρδη από συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς υπόκεινται στη φορολογία εισοδήματος εταιριών όταν η εκποίηση αφορά εταιρία-κέλυφος ή όταν πρόκειται για ορισμένα είδη εξαγορών.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 7 Το 2003 η X AB, με έδρα τη Σουηδία, συνέστησε στο Ηνωμένο Βασίλειο μια θυγατρική εταιρία, την Y Ltd, της οποίας οι μετοχές είχαν εκδοθεί σε δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών.
- 8 Κατά την περίοδο 2003-2009, η Y Ltd έλαβε, μέσω κατευθυνόμενης έκδοσης μετοχών, εισφορές κεφαλαίου από τη X AB. Η τελευταία αυτή, στη συνέχεια, μεταβίβασε τις μετοχές της εταιρίας συμμετοχές που κατείχε στην Y Ltd. Μετά τις μεταβιβάσεις αυτές, η X AB κατείχε περίπου το 45 % των μετοχών της Y Ltd τόσο ως προς το κεφάλαιο όσο και ως προς τα δικαιώματα ψήφου.
- 9 Δεν αμφισβητείται ότι οι συμμετοχές αυτές συνιστούν «συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς», υπό την έννοια του άρθρου 13 του κεφαλαίου 24 του IL.

- 10 Δεδομένου ότι η X AB επιθυμούσε να θέσει τέρμα στις δραστηριότητες της Y Ltd, σχεδίασε τη μεταβίβαση των εν λόγω συμμετοχών. Η πράξη αυτή ενείχε ωστόσο έναν κίνδυνο συναλλαγματικής ζημίας οφειλόμενο στο ότι, κατά την περίοδο 2003-2009, η X AB εισέφερε στην Y Ltd κεφάλαιο τοις μετρητοίς με τιμή ισοτιμίας πολύ υψηλότερη από αυτή που ίσχυε κατά την ημερομηνία του σχεδίου της μεταβιβάσεως. Η X AB ερεύνησε συνεπώς προηγουμένως τη δυνατότητα εκπτώσεως της δυνητικής αυτής ζημίας, αλλά αντιμετώπισε τη σουηδική φορολογική νομοθεσία από την οποία προκύπτει ότι οι κεφαλαιακές ζημιές επί «συμμετοχών κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς» δεν εκπίπτουν από τη βάση επιβολής του φόρου εισοδήματος εταιριών.
- 11 Η X AB ζήτησε, εν συνεχεία, από τη Skatterättsnämnden (επιτροπή φορολογικού δικαίου) την έκδοση προκριματικής γνωμοδότησεως επί του ερωτήματος αν ο αποκλεισμός αυτός είναι συμβατός προς το δίκαιο της Ένωσης όταν εφαρμόζεται σε κεφαλαιακή ζημία οφειλόμενη σε συναλλαγματική ζημία προκύπτουσα από «συμμετοχή κατεχόμενη για επιχειρηματικούς σκοπούς» σε εταιρία εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 12 Με γνωμοδότηση της 18ης Μαρτίου 2013, η Skatterättsnämnden της απάντησε αρνητικά με την αιτιολογία ότι, στο σουηδικό φορολογικό δίκαιο, ούτε το κεφαλαιακό κέρδος ούτε η κεφαλαιακή ζημία επί συμμετοχών που συνιστούν «συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς» λαμβάνονται, καταρχήν, υπόψη κατά τον υπολογισμό της βάσεως επιβολής του φόρου εισοδήματος εταιριών.
- 13 Η X AB άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Högsta förvaltningsdomstolen (Ανώτατο διοικητικό δικαστήριο).
- 14 Προς στήριξη της προσφυγής της ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, η X AB υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι, λόγω της ισχύουσας σουηδικής νομοθεσίας, οι επενδύσεις που πραγματοποίησε στην Y Ltd ενείχαν μεγαλύτερους κινδύνους από τις συγκρίσιμες εγχώριες επενδύσεις. Η επιχειρηματολογία της στηρίζεται κυρίως στην άποψη ότι μια επένδυση σε σουηδικές κορώνες πραγματοποιούμενη σε σουηδική μετοχική εταιρία δεν ενείχε κανένα κίνδυνο ισοδύναμο με τον συναλλαγματικό κίνδυνο που δύναται να ενέχει μια επένδυση σε άλλο κράτος μέλος. Το σουηδικό φορολογικό σύστημα συνιστά, ως εκ τούτου, εμπόδιο στην ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και στην ελευθερία εγκαταστάσεως, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο με την απόφαση Deutsche Shell (C-293/06, EU:C:2008:129), της οποίας η λύση μπορεί να μεταφερθεί στη διαφορά της κύριας δίκης.
- 15 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Högsta förvaltningsdomstolen αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι τα άρθρα 49 ΣΛΕΕ και 63 ΣΛΕΕ αντίθετα προς εθνική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία το κράτος της έδρας δεν επιτρέπει την έκπτωση της συναλλαγματικής ζημίας, η οποία περιλαμβάνεται στη ζημία που οφείλεται σε εκποίηση συμμετοχών κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς σε εταιρία εγκατεστημένη εντός άλλου κράτους μέλους, όταν το κράτος της έδρας εφαρμόζει ένα σύστημα στο οποίο τα κέρδη και οι ζημιές από την εκποίηση τέτοιων συμμετοχών δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της βάσεως επιβολής του φόρου;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- 16 Δεδομένου ότι το προδικαστικό ερώτημα αφορά τόσο την ελευθερία εγκαταστάσεως όσο και την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων που κατοχυρώνονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 49 ΣΛΕΕ και 63 ΣΛΕΕ, πρέπει καταρχάς να εξεταστεί ποια από τις δύο αυτές ελευθερίες ενδέχεται να θίγεται από μια εθνική νομοθεσία όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη.

- 17 Συναφώς, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το αντικείμενο της επίμαχης κανονιστικής ρυθμίσεως (αποφάσεις *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, σκέψη 90 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, σκέψη 21).
- 18 Συνεπώς, εθνική ρύθμιση η οποία εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση εταιρικών συμμετοχών που παρέχουν τη δυνατότητα ασκήσεως αναμφισβήτητης επιρροής επί των αποφάσεων μιας εταιρίας και καθορισμού των δραστηριοτήτων της εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 49 ΣΛΕΕ περί ελευθερίας εγκαταστάσεως (βλ. αποφάσεις *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, σκέψη 91 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, σκέψη 22).
- 19 Αντιθέτως, εθνικές διατάξεις οι οποίες τυγχάνουν εφαρμογής σε περίπτωση εταιρικών συμμετοχών που αποκτώνται με μοναδικό σκοπό την πραγματοποίηση χρηματικής επενδύσεως, χωρίς πρόθεση ασκήσεως επιρροής στη διαχείριση και στον έλεγχο της επιχειρήσεως, πρέπει να εξετάζονται αποκλειστικώς από την άποψη της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων (απόφαση *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, σκέψη 92 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 20 Όσον αφορά την επίμαχη σουηδική νομοθεσία, φαίνεται ότι η κατηγορία των «κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς συμμετοχών» περιλαμβάνει όχι μόνο τις συμμετοχές των οποίων ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 10 % των δικαιωμάτων ψήφου που αναλογούν στο σύνολο των μετοχών της κατεχόμενης εταιρίας αλλά και τις συμμετοχές που δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στο Χρηματιστήριο, τούτο δε χωρίς προϋπόθεση ελάχιστου ποσοστού.
- 21 Περαιτέρω, έχει ήδη κριθεί ότι συμμετοχή τουλάχιστον 10 % επί του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου σε μια εταιρία δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι ο κάτοχός της ασκεί αναμφισβήτητη επιρροή στις αποφάσεις της εταιρίας στην οποία είναι μέτοχος (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, σκέψη 58, και *Itelcar*, C-282/12, EU:C:2013:629, σκέψη 22).
- 22 Κατά συνέπεια, με βάση το αντικείμενο της επίμαχης εθνικής νομοθεσίας ρυθμίσεως δεν μπορεί να καθορισθεί αν αυτή εμπίπτει πρωτίστως στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 49 ΣΛΕΕ ή του άρθρου 63 ΣΛΕΕ.
- 23 Σε μια τέτοια περίπτωση, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το Δικαστήριο οφείλει να λαμβάνει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά της συγκεκριμένης υποθέσεως, προκειμένου να καθορίσει αν η επίμαχη περίπτωση στην υπόθεση της κύριας δίκης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της μιας ή της άλλης εκ των ανωτέρω διατάξεων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, σκέψεις 93 και 94 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 24 Συναφώς, από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η X AB κατέχει περίπου το 45 % των μετοχών της Y Ltd, τόσο ως προς το κεφάλαιο όσο και ως προς τα δικαιώματα ψήφου. Έχει όμως ήδη κριθεί ότι συμμετοχές τέτοιου ύψους δύνανται καταρχήν να παρέχουν στον κάτοχό τους τη δυνατότητα ασκήσεως «αναμφισβήτητης επιρροής», κατά την έννοια της νομολογίας η οποία υπενθυμίστηκε στη σκέψη 18 της παρούσας αποφάσεως, στις αποφάσεις και στις δραστηριότητες της οικείας εταιρίας (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση *SGI*, C-311/08, EU:C:2010:26, σκέψη 35).
- 25 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά την ερμηνεία των διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ περί ελευθερίας εγκαταστάσεως.

Επί της υπάρξεως περιορισμού στην ελευθερία εγκαταστάσεως

- 26 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 49 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε φορολογική νομοθεσία κράτους μέλους η οποία απαλλάσσει από τον φόρο εισοδήματος εταιριών τα κεφαλαιακά κέρδη που πραγματοποιούνται από συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς και αποκλείει κατά συνέπεια την έκπτωση των κεφαλαιακών ζημιών που προέρχονται από τέτοιες συμμετοχές, ακόμη και αν οι κεφαλαιακές αυτές ζημίες προκύπτουν από συναλλαγματική ζημία.
- 27 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 49 ΣΛΕΕ επιβάλλει την κατάργηση των περιορισμών της ελευθερίας εγκαταστάσεως. Επομένως, καίτοι, κατά το γράμμα τους, οι σχετικές με την ελευθερία εγκαταστάσεως διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ έχουν ως σκοπό τη διασφάλιση, εντός του κράτους μέλους υποδοχής, του ευεργετήματος της εθνικής μεταχειρίσεως, εντούτοις οι διατάξεις αυτές απαγορεύουν επίσης να εμποδίζει το κράτος μέλος καταγωγής την εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος υπηκόου του ή εταιρίας που ιδρύθηκε σύμφωνα με τη νομοθεσία του (αποφάσεις Marks & Spencer, C-446/03, EU:C:2005:763, σκέψη 31· National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, σκέψη 35, και Bouanich, C-375/12, EU:C:2014:138, σκέψη 57).
- 28 Κατά πάγια, επίσης, νομολογία, ως τέτοιοι περιορισμοί πρέπει να νοούνται όλα τα μέτρα που απαγορεύουν, παρακωλύουν ή καθιστούν λιγότερο ελκυστική την άσκηση της ελευθερίας αυτής (βλ. αποφάσεις National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, σκέψη 36· DI. VI. Finanziaria di Diego della Valle & C., C-380/11, EU:C:2012:552, σκέψη 33, και Bouanich, C-375/12, EU:C:2014:138, σκέψη 58).
- 29 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ενδέχεται να υπάρχουν τέτοια περιοριστικά αποτελέσματα όταν η φορολογική ρύθμιση μπορεί να αποθαρρύνει τις εταιρίες από τη δημιουργία σε άλλα κράτη μέλη εξαρτώμενων από αυτές επιχειρηματικών μονάδων, όπως είναι μία μόνιμη εγκατάσταση, και από την άσκηση των δραστηριοτήτων τους μέσω των μονάδων αυτών (αποφάσεις Marks & Spencer, C-446/03, EU:C:2005:763, σκέψεις 32 και 33· Keller Holding, C-471/04, EU:C:2006:143, σκέψη 35, και Deutsche Shell, C-293/06, EU:C:2008:129, σκέψη 29).
- 30 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη σουηδική φορολογική νομοθεσία εξαιρεί, κατ' αρχήν, κατά τον υπολογισμό της βάσεως επιβολής του φόρου εισοδήματος εταιριών τα κεφαλαιακά κέρδη που πραγματοποιούνται κατά την εκποίηση «συμμετοχών κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς», υπό την έννοια του II. Αντιστοίχως, η νομοθεσία αυτή δεν προβλέπει καμία έκπτωση των κεφαλαιακών ζημιών που προέρχονται από τις πράξεις αυτές, τούτο δε ανεξάρτητα από τα αν οι εταιρίες των οποίων εκποιούνται οι «κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς συμμετοχές» είναι ή δεν είναι εγκατεστημένες στη Σουηδία.
- 31 Συνεπώς, οι κεφαλαιακές ζημίες από την εκποίηση «συμμετοχών κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς» που οφείλονται σε συναλλαγματική ζημία δεν μπορούν να εκπέσουν ούτε στην περίπτωση που, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι συμμετοχές αφορούν εταιρία εγκατεστημένη εντός άλλου κράτους μέλους ούτε στην περίπτωση που αφορούν εταιρία εγκατεστημένη στη Σουηδία —είτε το κεφάλαιο της τελευταίας αυτής είναι εξάλλου εκφρασμένο σε σουηδικές κορώνες ή σε οποιοδήποτε άλλο αποδεκτό από την εθνική νομοθεσία νόμισμα.
- 32 Επομένως, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, οι επενδύσεις σε «συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς» που πραγματοποιούνται σε κράτος μέλος εκτός της Σουηδίας δεν τυγχάνουν, από τη σκοπιά της απουσίας δυνατότητας εκπτώσεως των συναλλαγματικών ζημιών, δυσμενέστερης μεταχειρίσεως απ' ό,τι οι παρόμοιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη Σουηδία.

- 33 Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι μια τέτοια απουσία δυνατότητας εκπτώσεως δύναται να θέσει σε δυσμενέστερη θέση μια εταιρία η οποία έχει επενδύσει σε «συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς» σε εταιρία εγκατεστημένη στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, λόγω της εκθέσεώς της στις συναλλαγματικές ζημίες όταν, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, η επένδυση αυτή πραγματοποιήθηκε σε τίτλους που είναι εκφρασμένοι σε νόμισμα διαφορετικό από αυτό του κράτους μέλους υποδοχής, από τη φορολογική αρμοδιότητα των κρατών μελών απορρέει ότι η ελευθερία των εταιριών να επιλέγουν μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών εγκαταστάσεως ουδόλως συνεπάγεται ότι τα κράτη αυτά είναι υποχρεωμένα να προσαρμόζουν το φορολογικό τους σύστημα στα διάφορα φορολογικά συστήματα των άλλων κρατών μελών προκειμένου να διασφαλίζουν ότι μια εταιρία που επέλεξε να εγκατασταθεί εντός κράτους μέλους θα φορολογηθεί, σε εθνικό επίπεδο, κατά τον ίδιο τρόπο με μια εταιρία που επέλεξε να εγκατασταθεί εντός άλλου κράτους μέλους, δεδομένου ότι η επιλογή αυτή μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση, να είναι περισσότερο ή λιγότερο ευμενής ή δυσμενής για την τελευταία αυτή εταιρία (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις *Deutsche Shell*, C-293/06, EU:C:2008:129, σκέψη 43, και *Krankenheim Ruhesitz am Wannsee-Seniorenheimstatt*, C-157/07, EU:C:2008:588, σκέψη 50).
- 34 Ομοίως, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της άμεσης φορολογίας, οι διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ περί ελευθερίας εγκαταστάσεως δεν μπορούν να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι επιβάλλουν στα κράτη μέλη να προσαρμόσουν το φορολογικό τους σύστημα προκειμένου να λάβουν υπόψη ενδεχόμενους συναλλαγματικούς κινδύνους τους οποίους αντιμετωπίζουν οι εταιρίες λόγω του ότι στο έδαφος της Ένωσης εξακολουθούν να υφίστανται διαφορετικά νομίσματα μεταξύ των οποίων δεν υπάρχει σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία ή εθνικές νομοθεσίες που επιτρέπουν, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, να εκφράζεται το κεφάλαιο των εταιριών σε νόμισμα τρίτου κράτους.
- 35 Συνεπώς, εθνική κανονιστική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη δεν δύναται να περιορίσει την ελευθερία εγκαταστάσεως.
- 36 Η διαπίστωση αυτή δεν τίθεται εν αμφιβόλω από τα όσα κρίθηκαν με την απόφαση *Deutsche Shell* (C-293/06, EU:C:2008:129), την οποία επικαλείται η X AB.
- 37 Με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ περί της ελευθερίας εγκαταστάσεως αντιτίθενται στο να εξαιρεί ένα κράτος μέλος, κατά τον καθορισμό της εθνικής βάσεως επιβολής φόρου, τη συναλλαγματική ζημία που υπέστη μια εταιρία που έχει την καταστατική της έδρα στο έδαφος του κράτους αυτού, κατά τον επαναπατρισμό του αρχικού κεφαλαίου που είχε χορηγήσει σε μόνιμη επιχειρηματική εγκατάστασή της σε άλλο κράτος μέλος.
- 38 Ωστόσο, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό σε διαφορετικό νομικό πλαίσιο από αυτό που απορρέει από την εφαρμογή της επίμαχης στην κύρια δίκη εθνικής νομοθεσίας. Πράγματι, όπως επισήμανε το αιτούν δικαστήριο, η επίμαχη στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση *Deutsche Shell* (C-293/06, EU:C:2008:129) εθνική νομοθεσία προέβλεπε ότι, κατά γενικό κανόνα, τα συναλλαγματικά κέρδη φορολογούνταν και οι συναλλαγματικές ζημίες μπορούσαν να εκπέσουν, εκτός αν άλλως προέβλεπε σύμβαση περί αποφυγής της διπλής φορολογίας.
- 39 Τούτο όμως δεν συμβαίνει στην υπόθεση της κύριας δίκης, καθόσον, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 30 της παρούσας αποφάσεως, η επίμαχη στην κύρια δίκη σουηδική φορολογική νομοθεσία είναι κατ' αρχήν αδιάφορη για τα αποτελέσματα των κεφαλαιακών πράξεων επί «συμμετοχών κατεχόμενων για επιχειρηματικούς σκοπούς», ως προς τις οποίες το Βασίλειο της Σουηδίας επέλεξε, κατά γενικό κανόνα, να μην ασκήσει τη φορολογική του αρμοδιότητα.

- 40 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να συναχθεί από τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ περί ελευθερίας εγκαταστάσεως ότι το κράτος μέλος αυτό υποχρεούται να ασκήσει —ασυμμέτρως εξάλλου— τη φορολογική του αρμοδιότητα προκειμένου να επιτρέψει τη δυνατότητα εκπτώσεως των ζημιών που προκαλούνται από πράξεις των οποίων τα αποτελέσματα, αν ήταν θετικά, δεν θα φορολογούνταν εν πάση περιπτώσει.
- 41 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 49 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε φορολογική νομοθεσία κράτους μέλους η οποία, κατ' αρχήν, απαλλάσσει του φόρου εισοδήματος εταιριών τα κεφαλαιακά κέρδη που πραγματοποιήθηκαν από συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς και, συνεπώς, αποκλείει την έκπτωση των κεφαλαιακών ζημιών που προκλήθηκαν από τέτοιες συμμετοχές, ακόμη και όταν οι ζημίες αυτές προκύπτουν από συναλλαγματική ζημία.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 42 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 49 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε φορολογική νομοθεσία κράτους μέλους η οποία, κατ' αρχήν, απαλλάσσει του φόρου εισοδήματος εταιριών τα κεφαλαιακά κέρδη που πραγματοποιήθηκαν από συμμετοχές κατεχόμενες για επιχειρηματικούς σκοπούς και, συνεπώς, αποκλείει την έκπτωση των κεφαλαιακών ζημιών που προκλήθηκαν από τέτοιες συμμετοχές, ακόμη και όταν οι ζημίες αυτές προκύπτουν από συναλλαγματική ζημία.

(υπογραφές)